

Peek Zoo

VÄLKOMNA TILL PEEK ZOO

Det är en skojig värld fylld av charmiga figurer, där både människor och djur upplever en lång rad äventyr som får barn att skratta, tänka efter och lära sig nya saker. Följ med djurparksföreståndare herr Peek och hans barn Jimmy och Viola när de tar hand om alla de underbara djuren på Peek Zoo.

Avsnittsförteckning

Målgrupp: **förskolans äldre barn**

Antal avsnitt: **26**

Avsnittens längd: **7 minuter**

- 1 Fina fisken
- 2 Lejonets rytande
- 3 Smått och gott
- 4 Ringsvans-Viola
- 5 Kattkramar
- 6 Livet på en pinne
- 7 Busiga apor
- 8 Tänk varma tankar
- 9 Famingofest
- 10 Fågeln som inte ville sjunga
- 11 Flodhästfröjd
- 12 God natt
- 13 Elefanternas tandfe
- 14 Svalkande isglass
- 15 Herr Peeks lista
- 16 Ett zoo som slår alla rekord
- 17 Ett nytt hem
- 18 Familjen Peek i flygande fläng
- 19 Familjen Peek lär sig sina repliker
- 20 Pingvinparad
- 21 Gå som ett urverk
- 22 150-års jubileum
- 23 Skallran
- 24 Tuta och kör
- 25 Göra avtryck
- 26 Kamelernas sura dag

Programserien och handledningens övningar kopplas till följande kunskapsmål, lpfö18:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära,
- förmåga att lyssna på och reflektera över andras uppfattningar samt att reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar,
- fantasi och föreställningsförmåga,
- förmåga att använda och förstå begrepp, se samband och upptäcka nya sätt att förstå sin omvärld,
- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans,
- förståelse för rum, tid och form, och grundläggande egenskaper hos mängder, mönster, antal, ordning, tal, mätning och förändring, samt att resonera matematiskt om detta,
- förståelse för samband i naturen och för naturens olika kretslopp samt för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra,
- förståelse för naturvetenskap och kunskaper om djur
- förmåga att utforska, beskriva med olika uttrycksformer, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap och teknik,
- förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.

Så här kan du arbeta med programmen

I handledningen finns till respektive avsnitt en specifik del som innehåller:

1. Centrala ord och begrepp som förekommer i avsnittet.
2. Ett lärandeavsnitt med fakta, samtalsfrågor och uppgifter.

Inför visning av ett program

- Ämnet djurpark kan väcka många frågor hos barnen. Samtala om djur i det vilda och djur på djurparker. Undersök vad som görs på en djurpark. Vilken roll har de i bevarandet av utrotningshotade djur, i att studera djurens beteenden samt i att sprida information och undervisa om djuren i djurparken. Fundera på vilka olika arbetsuppgifter som kan finnas på en djurpark?
- Skapa gärna en egen djurpark på er förskola där barnen får möjlighet att själva plocka fram djur och annat material som syftar till att de själva ska ha möjlighet att bearbeta sina nya färdigheter.
- Bestäm hur avsnittet ska användas i undervisningen. Ska ni se hela, stanna i mitten eller strax före slutet för att prata om vad som kommer att hända sedan?
- Förbered tittandet genom att lyfta begrepp från respektive avsnitt.

Under visning av ett program

- Titta på hela eller delar av avsnittet. Pausa gärna för att till exempel låta barnen räkna de olika djuren för att utveckla deras matematiska förmågor.

Efter visning av ett program

- Sammanfatta avsnittet tillsammans. Ställ frågor som:
Vad har du sett? Vad kände du när du tittade på avsnittet? Var det något som du inte förstod?
- Arbeta med handledningens förslag på samtalsfrågor och aktiviteter som finns till varje avsnitt.
- Arbeta vidare på egen hand genom uttrycksformer såsom bild, drama, musik eller rörelse.
- Arbeta med aktuella ord och begrepp. Benämna de begreppen som tas upp i avsnittet. Vad betyder orden? Titta på hur ordbilden ser ut för några av begreppen genom att kombinera ordbilden för till exempel *pingvin* med en bild på en pingvin.
- Skapa och dramatisera:
Spela upp händelser från avsnittet genom att tilldela barnen eller olika roller. Ni kan även fortsätta där avsnittet slutade. Vad händer sedan? Vad skulle ha hänt om man ändrade något i händelseförloppet?
- Ställ frågor kopplade till avsnittets tema under dagen, men även senare. Det aktuella ämnet i avsnittet kan ofta kopplas till vad som sker i barnets vardagsrutiner.

AVSNITT 1: FINA FISKEN

Akvariet är trasigt och läcker, så herr Peek måste hitta en ny plats för fiskarna. Djuren flyttas runt i djurparken för att hitta en bra boendelösning som fungerar för alla djuren.

Centrala ord och begrepp:

akvarium, fisk, håv, hink, geckoödlor, terrarium, orm, krokodil, pingvin, kamel, giraff, elefant.

Fakta: Fiskar bor i akvarium och reptiler såsom ödlor, ormar och krokodiler lever i terrarium. På ett zoo bor pingviner, kameler, giraffer och elefanter i inhägnader.

Samtalsfrågor:

- Vad fick vi lära oss om djurens olika boenden?
- Vilka djur har sitt bo i vatten, i träd eller buskar, på marken eller under marken?
- Vad är skillnaden mellan ett akvarium och ett terrarium?

Aktiviteter:

- Skapa en djurpark med olika miljöer såsom skog, savann, öken, hav. Placera ut djuren där de trivs att bo och samtala kring varför just den platsen är bra.

AVSNITT 2: LEJONETS RYTANDE

De olika djuren i djurparken har olika läten. Idag har herr Morrhårsson tappat sin lust att ryta. Hur ska de kunna muntra upp honom och få honom att ryta igen?

Centrala ord och begrepp: djurläten, ryta, skälla, kvacka, mua, snarka, gäspa, skratta, känslor

Fakta: Djur låter olika och deras läten har egna namn. Ordet för djurs olika läten är ofta ljudhärmande; det betyder att ordet härmar djurets läte. Ett djur kan ha ett läte för när den är nöjd och glad, och ett annat läte för när den är missnöjd, arg eller ledsen.

Samtalsfrågor:

- Samtala om olika djur och deras läten samt vad det kallas. Hur låter det när katten jamar, kon råmar, hyenan skrattar, ormen väser (och så vidare).
- Djuren kan inte tala som vi människor men hur kan de visa vad de känner med sin kropp – svans, öron, ansikte, mun. Låt barnen visa eller berätta.

Aktivitet:

- Dela in barnen i par. Varje par får ett djur vars läte är lätt att känna igen. Barnen sprider sig och blundar. På given signal ska barnen börja göra sitt djurs läte. Nu gäller det för paren att hitta varandra utan att titta.

- Vissa känslor och beteenden har djuren och människorna gemensamt. Hur tror ni att djuren gör när de snarkar, gäspar eller när de visar känslor? Hur visar barnen själva när de är glada eller ledsna? Turas om att visa en känsla som de övriga får gissa.

AVSNITT 3: SMÅTT OCH GOTT

Familjen Peek är på picknick med elefanten Elinor när maten plötsligt vandrar iväg. En grupp djur som bor i djurparken visar upp sin samarbetsförmåga och ovanliga styrka.

Centrala ord och begrepp: egenskaper picknick, djurfoder, myrstack, aptit

Fakta: En elefant kan äta upp till 70 000 kalorier på en dag. Det är lika mycket energi som i 500 bullar. Myror kan lyfta 50 gånger sin egen kroppsvikt och det är som om en människa skulle kunna lyfta en hel bil.

Samtalsfrågor:

- Vad fick vi lära oss om elefantens aptit och myrans styrka?
- Man brukar tilldela djur olika egenskaper. Varför säger man att någon är stor som en elefant, stark som en björn, klok som en uggle eller modig som ett lejon?

Aktiviteter:

- Hitta på egna ordspråk tillsammans med barnen – låt kreativiteten flöda! Man kan använda djurets färger, beteende eller utseende för att skapa ett ordspråk.
- I en djurpark lever också andra djur, till exempel insekter. Besök en myrstack och undersök myrans egenskaper. Vilka egenskaper har andra insekter, såsom fjärilar, spindlar eller gråsuggor? Leta upp djuren och observera.

AVSNITT 4: RINGSVANS-VIOLA

Idag ska lemurer flytta till sin nya inhägnad, men herr Peek vet inte hur han ska få dem att hjälpa till att packa. Lemurer stöjar och leker runt och vill inte följa med herr Peek.

Centrala ord och begrepp: ringsvanslemur, veterinär, flock, ledare, hane, hona

Fakta: Ringsvanslemurer är nyfikna och lekfulla djur och de gillar att sova i träd. Deras päls är grå, vit och svart. Svansen är längre än kroppen och är randig. De lever tillsammans i en flock som leds av en hona.

Samtalsfrågor:

- Såg du hur många ringsvanslemurer som finns i djurparken? (5)
- Vad fick vi lära oss om ringsvanslemurens utseende och egenskaper?

- Vad gör en veterinär?
- Vad betyder orden hona och hane? Vem av dem är ledaren i en flock?

Aktivitet:

- Ringsvanslemurerna bor i en flock. En flock är detsamma som en familj. Samtala om vilka individer som en flock kan innehålla och jämför med din egen familj. Är din förskola eller din avdelning en flock. Vad är det som är bra med att vara del av en grupp? Rita en djurflock eller en grupp som du känner dig trygg med.

AVSNITT 5: KATTKRAMAR

När den lilla snöleoparden Alli blir förkyld kommer veterinär Sara för att hjälpa till. Alli får vård av herr Peek medan Jimmy och Viola matar de andra djuren.

Centrala ord och begrepp: pingvin, säl, snöleopard veterinär, sjuk, trösta

Fakta: Även djur kan bli sjuka. Vi människor har våra förkylningar och infektioner, och djuren har sina. Förkylningar är inte farliga för oss men kan vara farliga för vissa djur. När ett djur blir sjuk tar man det till en veterinär.

Samtalsfrågor:

- Vilka djur fick kramar av Viola? (*säl, flamingo, elefant, giraff och snöleopard*)
- Vad fick vi lära oss om djurs sjukdomar? Har någon i barngruppen erfarenhet av att ett djur skadats eller har blivit sjukt? Vad hände?

Aktiviteter:

- Vilka sjukdomar är vanliga när man går i förskolan? Prata om skillnaden mellan medicin och vaccin. De flesta barnen i förskolan har varit med om att både ta medicin när de är sjuka och att ta sprutor med vaccin för att undvika vissa sjukdomar.
- Dramatisera en situation där ett av djuren på djurparken blir sjuk samtidigt som en av djurskötarna blir sjuk. Vilka likheter och skillnader är det mellan dessa situationer?

AVSNITT 6: LIVET PÅ EN PINNE

Peek Zoo får en specialleverans, men det enda som ligger i lådan är en pinne och några blad. Pinnen rymmer och herr Peek, Viola, Jimmy och vovven letar reda på rymlingen.

Centrala ord och begrepp: vandrande pinne, insekt, kamoufläge

Fakta: Vandrande pinnen är en insekt som lever i träd och buskar. Den kamouflerar sig som en pinne för att inte synas. På så sätt kan den gömma sig från farliga djur.

Samtalsfrågor:

- Vad fick vi lära oss om vandrande pinnar?
- Hur många ben har en insekt?
- Varför kamouflerar sig djur? Vet du några andra djur som använder sitt utseende för att smälta in i miljön djuret lever i? (*jämför exempelvis rödräv och polarräv*)

Aktiviteter:

- Samla pinnar, grenar, fröställningar, kottar, löv och blad. Skapa en fantasiinsekt som ska kunna smälta in bra i naturen.
- Samla material som används eller finns på en förskola och skapa ett fantasidjur som använder sitt kamouflage för att smälta in på er förskola.
- Vandrande pinnar är lättskötta djur att ha i ett terrarium på en förskola. De allra flesta vandrande pinnar är honor och kan föröka sig utan att ha mött en hane, så var beredd på att även en ensam pinne snabbt kan bli fler.

AVSNITT 7: BUSIGA APOR

Aporna lipar och visar rumpan åt besökarna. När aporna blir lite för busiga i herr Peeks tycke är det dags att lära dem lite gammaldags vett och etikett.

Centrala ord och begrepp: apa, makak, oartigt, artigt, vett och etikett, be om ursäkt

Fakta: Artighet handlar om hur man betar sig mot andra. Det finns både artigt och oartigt beteende.

Samtalsfrågor:

- Hur många apor finns med i avsnittet? (6)
- Varför säger man förlåt eller ursäkta? När ska man säga det? Kan man säga det även om det man gjorde inte var med flit? Hur känns det när någon säger förlåt?

Aktiviteter:

- Ha ett samtal i barngruppen om vad som är artigt och vad som är oartigt? Vilken är skillnaden mellan att vara busig och att vara oartig? Kan man tycka olika om vad som är oartigt och artigt? Vem bestämmer om något är artigt eller oartigt?
- Efter detta avsnitt kan man arbeta med att ta fram gemensamma trivselregler. Vad tycker barnen är viktigt för dem? Välj några punkter som alla är överens om. Skriv ner dem och använd bilder för att illustrera dem. Sätt upp dem på förskolan så att alla kan se dem. Samtala med barnen om hur man ska göra om man tycker att något inte är okej.

AVSNITT 8: TÄNK VARMA TANKAR

Det är årets kallaste dag och krokodilen Zickzacks ägg är på väg att kläckas. Krokodilmamman måste till veterinären så herr Peek får ansvar för att hålla ägget varmt och tryggt.

Centrala ord och begrepp: värme, kyla, reptiler, ägg, kallblodig, dvala, krokodil, sköldpadda

Fakta: Reptiler är kallblodiga och kan inte hålla värmen själva. De behöver sol eller en värmelampa. Vissa djur går i dvala och sover hela vintern. Pingviner har ingen päls men de har ett tjockt fettlager under huden.

Samtalsfrågor:

- Viola och Jimmy har skapat snöfigurer. Vilka olika djur gjorda av snö såg du i avsnittet? (*flodhäst, snöleopard, pingvin och björn*)
- Vilka andra djur känner du till som går i vinterdvala eller vintersömn under vintern? (*björn, igelkott, fladdermus, grävling, vissa gnagare och kräldjur*)
- Fundera på hur en elefant svalkar sig när det är soligt och varmt. (*fladdra med öronen, rulla sig lera och sand, och spruta vatten över sig med sin snabel*)

Aktivitet:

- Skapa en bild tillsammans över djur som sover i dvala under vintern, eller en bild över djur som trivs i varmt klimat och de som trivs i kallt klimat.

AVSNITT 9: FLAMINGOFEST

Det är en speciell dag när folk flockas på Peek Zoo för att se hur flamingofåglarna dansar för att hitta en partner. Herr Peek dansar inför publik och vovven hittar en oväntad danspartner.

Centrala ord och begrepp: flamingo, dans, partner

Fakta: För att hitta en partner i djurvärlden behöver man imponera och visa vad man kan. Med hjälp av en parningsdans hittar flamingon en partner att leva tillsammans med och kanske få en kull med ungar med.

Samtalsfrågor:

- Såg du hur många flamingos som dansade? (10)
- Har du sett eller hört några andra djurs parningsdanser eller läten?

Aktiviteter:

- Sätt samman olika danskompositioner på förskolan genom enkel programmering. Ge varandra instruktioner med olika ritade rörelsekort som kan kombineras med varandra till en koreografi som kompisarna ska följa. Lägg korten på golvet eller sätt upp dem på väggen.

- Undersök hur olika djur betar sig för att hitta en partner att skaffa en kull ungar med. Fåglar kan hitta en partner med hjälp av både dans, sång och genom att hannarna mäter sin styrka med andra hanfåglar.

AVSNITT 10: FÅGELN SOM INTE VILLE SJUNGA

Wendy hittar en näktergal med skadad vinge. Den får bo i voljären tills den tillfrisknat. Herr Peek tvekar om han ska gå på djurskötarnas fest, och fågeln verkar inte vilja sjunga. Barnen tar hand om fågeln och herr Peek talar med veterinär Sara om hur han känner.

Centrala ord och begrepp: voljär, skada, vinge, näktergal, art, blyg, trygg

Fakta: Det finns många olika fågelarter i djurriket och näktergalen är en av dessa. Det är bara näktergalshannen som sjunger och allra bäst sjunger den när det är mörkt ute.

Samtalsfrågor:

- Varför ville inte näktergalen sjunga? (*den sjunger helst när det är mörkt ute*)
- Varför ville inte Herr Peek gå på djurskötarnas fest? (*det är för mycket folk där och han känner sig generad*)

Aktiviteter:

- Lyssna på olika fågelsånger. Finns det någon fågel vars sång eller läte du känner igen? Härma olika fåglars läten.
- Om du vore en fågel, hur skulle din sång låta? Skapa egna fågelsånger i barngruppen.
- Avsnittet handlar även om att vara blyg och att inte känna sig trygg i ett sammanhang. Prata i barngruppen om vad som är viktigt för att alla ska känna att de kan vara med.

AVSNITT 11: FLODHÄSTFRÖJD

Borgmästare Edna inspekterar Peek Zoo för att se om det gjort sig förtjänt av ett ”Rent zoo”-diplom. Jimmy visar runt inspektören medan Viola och herr Peek jagar flodhästen i djurparken. Flodhästen har rullat sig i lera och vill inte tvätta sig. Vad ska inspektören säga?

Centrala ord och begrepp: ren, smutsig, inspektion, lerbad

Fakta: Flodhästar, noshörningar och elefanter rullar sig gärna i lerbad för att skydda sig mot sol, värme och jobbiga insekter.

Samtalsfrågor:

- Vilka djur träffar inspektören på sitt besök i djurparken? (*giraffer, elefanten, aporna, fåglarna i voljären och slutligen flodhästen*)
- Varför är det viktigt att vara ren och när brukar ni tvätta er på förskolan?

Aktivitet:

- Flodhästen är det tredje största landdäggdjuret på jorden. Ta reda på mer fakta om flodhästarna och skapa egna eller en gemensam flodhäst i olika material. Hur ser svansen, öronen och tänderna ut? Hur tror du att flodhästens hud känns?

AVSNITT 12: GOD NATT

Familjen Peek är på väg att natta alla djuren när en tornuggla kommer på oväntat besök. Vissa av djuren är inte alls lika trötta när det blir kväll och mörkt, utan lika pigga som Jimmy. De funderar över varför det kan vara så.

Centrala ord och begrepp: nattaktiv, dagaktiv, tornuggla, fladdermus, grävling, uggla, utrotningshotad

Fakta: Nattaktiva djur är vakna hela natten och sover hela dagen. Fladdermöss, grävlingar och ugglor är nattaktiva. De flesta av djuren på en djurpark är dagaktiva djur och vakna på dagen. Vissa djur är utrotningshotade, Det betyder att det inte finns så många av det djuret kvar i det vilda. På djurparker finns många utrotningshotade djur.

Samtalsfrågor:

- Vad är skillnaden mellan ett nattaktivt och ett dagaktivt djur?
- Vad är viktigt att kunna när man är vaken och aktiv när det är mörkt?

Aktiviteter:

- Varför gäspar man när man ser någon annan gäspa? Pröva att gäspa och se om någon härmar dig.
- Sök reda på fakta om vilka djur som är sällsynta och utrotningshotade.
- Det finns även sällsynta blommor och andra växter som är fridlysta i ett eller flera landskap. Undersök vilka växter som är fridlysta där du bor och – om det är möjligt – sök upp växterna i din närmiljö.

AVSNITT 13: ELEFANTERNAS TANDFE

Jimmy har tappat sin första mjölkttand och är förtjust över att tandfen har hälsat på under natten och gett honom en peng. Elefanterna har tappat sina första mjölkttänder och förväntar sig något helt annat än en peng. Hur ska de kunna lösa detta så att även elefanterna blir nöjda?

Centrala ord och begrepp: elefant, mjölkttänder, permanenta tänder, tandfe

Fakta: Det finns mjölkttänder, eller primära tänder, och det finns vuxentänder som även kallas för permanenta tänder. Elefanten har mjölkttänder, precis som vi människor, men de tappar sex uppsättningar tänder under sitt liv.

Samtalsfrågor:

- Hur många olika uppsättningar mjölkttänder har människan? (*en uppsättning*)
- Vad kallas de olika delarna av en tand? (*En rot och en krona. Kronan är den del av tanden som syns och som täcks av ett hårt skal, som kallas emalj*)

Aktiviteter:

- Förbered med speglar för att barnen ska kunna titta sig själva i munnen. Räkna era tänder, med hjälp av en spegel eller genom att arbeta i grupp, och titta i varandras munnar. Hur många tänder har ni förskolebarn i era munnar? Hur många tänder har de vuxna i förskolan i sina munnar? Vad kan skillnaden i antalet tänder bero på?
- De flesta barn har fått alla sina 20 mjölkttänder när de är tre år. Tio tänder uppe och tio tänder nere. Låt barnen rita upp de tänder som de fått och markera de tänder som har vuxit ut och de som kommer att växa ut.

AVSNITT 14: SVALKANDE ISGLASS

Viola och Jimmy säljer isglass i djurparken. Det är så varmt och soligt på Peek Zoo att en av pingvinerna gömmer sig i glassboxen. Avsnittet handlar om olika sätt att svalka sig på en varm sommardag.

Centrala ord och begrepp: svalka, isglass, kyla, värme

Fakta: Hundar svalkar sig genom att flämta med tungan hängande utanför munnen och fåglar flaxar med vingarna för att vifta bort varm luft mellan vingarna. Under varma dagar är det vanligt att djuren på en djurpark får isglass av vatten och frukt.

Samtalsfrågor:

- Såg ni hur många pingviner som bor i djurparken? (*5 stycken*)
- Vilka djur tycker om att bo i kyla? (*pingvin, isbjörn och polarbjörn*)
- Vilka ställen på jorden är kalla? Titta på en jordglob eller på en karta.

Aktiviteter:

- Hur kan man göra glass med olika smaker? Pröva på förskolan. Smaksätt vatten med olika smaker och skapa er egen isglass.
- Experimentera med vatten och is. Hur lång tid tar det innan vatten blir till is i en frysfrys?

AVSNITT 15: HERR PEEKS LISTA

Herr Peeks minne är inte som det en gång var, så allt som måste göras står skrivet på en lista som han dessvärre tappar bort. Han skyndar sig för att få allt gjort och glömmer bort det viktigaste.

Centrala ord och begrepp: minne, lista, posta, fiska

Fakta: När man arbetar på en djurpark är det viktigt att komma ihåg allt som ska göras för att djuren ska må bra och trivas. Att skriva upp det eller rita en bild kan hjälpa minnet.

Samtalsfrågor:

- Säg ni vilka uppgifter som herr Peek skulle göra i djurparken?
(*posta brev, fiska upp löv, krama björnen och fira sin födelsedag*)
- Herr Peek hade glömt sin födelsedag – när fyller alla barn i barngruppen år?

Aktiviteter:

- Lek en minneslek genom att lägga fram en rad olika saker. Barnen får studera föremålen under en stund, och sedan täcker man över sakerna. Försök komma ihåg så många saker som möjligt. En annan variant är att plocka bort en eller två av sakerna för att sedan lista ut vad som har försvunnit.
- Bilder kan användas för att hjälpa minnet. Gör bildstöd tillsammans med barnen så att de lätt kan följa vilka händelser som sker under en dag eller vecka. Bildstöd kan även göras över ordningsföljder som påklädning eller för att visa var olika saker ligger.

AVSNITT 16: ETT ZOO SOM SLÅR ALLA REKORD

Jimmy har fått "Rekordboken" i present och bestämmer sig för att försöka slå egna rekord.

Centrala ord och begrepp:

rekord, ryggradsdjur/vertebrat, tjurhorndyvel, landsköldpadda, kattdjur, lejon

Fakta: Tjurhorndyveln är det starkaste djuret. Den kan dra saker som är 1000 gånger tyngre än den själv. Det är som om vi skulle dra tolv bussar. Lejonet är världens största kattdjur. Landsköldpaddan är det ryggradsdjur som lever längst – 175 år som äldst.

Samtalsfrågor:

- Vilka olika rekord försökte Jimmy, Viola och herr Peek göra? (*längsta handskakningen, flest badankor, flest skedar, flest armmosade äpplen och längsta djurskötaren*)

Aktiviteter:

- Skapa era egna rekord på förskolan. Barnen kan slå olika rekord såsom att springa fortast eller hoppa längst på ett ben. De kan även använda skapande för att göra saker som är särskilt små, stora, långa eller skapa rekordstora samlingar.

- Både lejonet och landsköldpaddan är ryggradsdjur. Undersök vilka djur som räknas till ryggradsdjuren och hur olika djurs ryggrad kan se ut. Vilka djur på en djurpark tillhör den här gruppen djur? *(Till ryggradsdjuren räknas däggdjuren, fåglarna, fiskarna samt grod- och kräldjuren)*

AVSNITT 17: ETT NYTT HEM

Herr Peek är ivrig att få visa gorillorna deras nya regnskogsinhägnad. Gorillorna är inte lika övertygade om att de vill flytta dit. Herr Peek och barnen funderar på olika knep för att få gorillorna att känna sig trygga.

Centrala ord och begrepp: gorilla, regnskog, inhägnad, hemvist, förändring, bildstöd

Fakta: Gorillor i det fria bor i regnskogar, och i djurparkerna bor de i regnskogsinhägnader som liknar deras hemmiljö. Förändringar och det som är nytt och okänt kan kännas jobbigt ibland men det finns knep att ta till som hjälper.

Samtalsfrågor:

- Vad är en regnskog och var i världen finns de?
- Hur lyckades barnen få gorillorna att vilja flytta in i sin nya inhägnad?
- Vilka förändringar har du varit med om och vad hjälpte dig att känna dig trygg?

Aktiviteter:

- Prata om en förändring som skett eller förbered inför en förändring som kommer. Övergången från förskola till förskoleklass eller byte av förskolelokal. Låt barnen prata om deras syn på förändringen och vad de tycker är viktigt för att känna sig trygga. Att arbeta med bilder kan vara till hjälp både inför och efter en förändring.
- Skapa en egen djurpark på er förskola. Dramatisera en liknande händelse med djuren i djurparken.

AVSNITT 18: FAMILJEN PEEK I FLYGANDE FLÄNG

Herr Peek och barnen pratar om vad som kan göra att något flyger eller svävar. De lär sig också att det finns olika namn på färger.

Centrala ord och begrepp: pälsvärd, violett, helium, klättra, flyg, sväva, sträcka

Fakta: Gasen helium är lättare än luft och gör att en ballong kan sväva. Fåglarnas skelett är av lätta, ihåliga ben och de har 1000-tals fjädrar som ligger i perfekt ordning.

Samtalsfrågor:

- Violettt och limegrön är en sorts lila och grön färg. Vilka andra namn kan du på färgerna röd, orange, gul, grön, blå, lila, brun, svart och vit? Säg så många du vet.
- Vilka andra djur än fåglar kan flyga? (*insekter, flygödlor och fladdermöss*)
- Känner ni till djur som kan glidflyga (*vissa fiskar, ormar och flygekorrar*)

Aktiviteter:

- Skapa djur som flyger eller glidflyger genom att vika pappersflygplan. Samtala om vad som är viktiga egenskaper för att den ska flyga så långt som möjligt.
- Förbered med papper, färger och penslar och skapa olika färgnyanser och benämna färgerna. Hitta gärna på egna namn på färgnyanser som barnen kan relatera till.

AVSNITT 19: HERR PEEK LÄR SIG SINA REPLIKER

Herr Peek går runt och försöker lära sig sina repliker i pjäsen. Djuren på Peek Zoo blir mycket oroliga när herr Peek plötsligt förvandlas till en grinig pirat.

Centrala ord och begrepp: pjäs, repliker, premiär, rekvisita, vad och hur man säger något

Fakta: Vissa djur är så kloka att de förstår våra ord om vi säger dem många gånger. De reagerar ofta på hur ordet sägs, högt eller tyst, mjukt eller hårt.

Samtalsfrågor:

- Vad handlar pjäsen om? Vilka ledtrådar finns bland orden, kläderna och rekvisitan?
- Säg samma mening på olika sätt.
Vilken skillnad blir det om du säger den högt, tyst, mjukt eller hårt?

Aktiviteter:

- Gör er egen teaterpjäs som utspelar sig i en djurpark. Förbered ett manus eller låt barnen fundera ut vilka roller, platser och händelser de vill ska finnas med i pjäsen. Bestäm vad som ska hända i början, i mitten och i slutet av pjäsen.
- Ett sätt att lära sig något utantill är att använda sig av rim och ramsor. Även olika gester, kroppsrörelser eller bilder kan underlätta minnet. Lär er rim och ramsor om olika djur eller skapa era egna genom att rimma och leka med orden.
- Man kan även förbereda ett manus som plötsligt tar slut och därefter låta barnen fundera ut och fantisera fram flera olika slut på pjäsen.

AVSNITT 20: PINGVINPARAD

Violas pingvinparad är dagens höjdpunkt för alla på Peek Zoo. Men hur ska alla djuren kunna gå i paraden när de går i så olika takt. Herr Peek funderar ut en lösning så att alla blir nöjda.

Centrala ord och begrepp: parad, pingvin, landsköldpadda, sengångare, snigel

Fakta: Landsköldpaddan är ett av jordens långsammaste djur. Pingvinen är en fågel som kan både gå och glida på magen, men inte flyga.

Samtalsfrågor:

- Vilka djur gick i paraden? (*pingvin, landsköldpadda, sengångare, sniglar och vovven*)
- Varför är det viktigt att alla får vara med på sina villkor?
Hur kan det kännas om man inte får vara med?

Aktiviteter:

- Rör er som olika djur och gissa vilket djur som härmas?
- Vilka andra djur tycker om att gå på led eller röra sig tillsammans i olika former? (*myror, fiskar och flyttfåglar*). Prova hur det är att röra sig som dessa djur.
- Snabbast är inte alltid först. Läs fabeln om haren och sköldpaddan där en sköldpadda lyckas vinna en kapplöpning mellan de båda.

AVSNITT 21: GÅ SOM ETT URVERK

När herr Peek blir försenad gång på gång tycker Jimmy att det är dags att följa ett schema. Jimmy hjälper till att skriva upp vad som ska göras, men herr Peek blir inte övertygad.

Centrala ord och begrepp: schema, vad och när, kamel, loppa, flamingo, landsköldpadda, skal, benplåt

Fakta: Att borsta kamelernas päls gör att de slipper loppor och blir på gott humör. Det är lättare för flamingon att stå på ett ben än två ben. Landsköldpaddans skal består av 60 ben täckta av plåtar i olika former.

Samtalsfrågor:

- Kamelen har päls, flamingon har fjädrar och sköldpaddor har ett skal. Vilka andra djur har päls, fjädrar eller skyddande skal?
- Hur ser förskolans schema ut för en dag eller en vecka?

Aktiviteter:

- Titta på olika bilder av landsköldpaddans skal. Skapa en landsköldpadda tillsammans. Använd 60 bitar i olika former för att skapa skalet. Räkna ut tillsammans hur många bitar det blir till var och en av barnen. Prata om antal och former när ni skapar den.
- En dag på förskolan följer en viss ordning. Vad skulle hända om vi ändrade på ordningsföljden? Om vi tar på oss vantarna före alla andra kläder eller torkar händerna först och tar tvålen sist?
- Samtala om hur veckan är indelad i dagar och hur en dag är indelad i förmiddag och eftermiddag. Gör ett tydligt schema över en vecka med bilder för olika aktiviteter. Färglägg måndag till söndag i färgerna grön, blå, vit, brun, gul, rosa och röd.

AVSNITT 22: 150-ÅRSJUBILEUM

Dags för ett jubileum. Landsköldpaddan Horace fyller år, och alla vill vara med och fira.

Centrala ord och begrepp:

kalas, jubileum, inbjudningar, landsköldpadda, ålder, kamera, teknik, utveckling

Fakta: Olika djurarter lever olika länge. Landsköldpaddan kan bli upp till 180 år gammal. Tekniken som vi använder i vår vardag har blivit mycket snabbare på 150 år.

Samtalsfrågor:

- Samtala om hur vardagsteknik såsom telefon, tv och cykel har utvecklats över tid.
- Räkna ihop alla barnens åldrar, hur många år blir det tillsammans?

Aktiviteter:

- Jubileum firas när det har gått ett visst antal år sedan något speciellt hände. Fira ett eget jubileum på förskolan – vad kan ni fira?
- Hur levde och såg man ut för 50 år sedan? För 100 år sedan? För 150 år sedan? Klä ut er efter en eller flera olika tidsåldrar och fotografera er tidsresa.

AVSNITT 23: SKALLRAN

Herr Peek har tappat rösten, så hur ska han kunna berätta för Jimmy och Viola om allt som ska göras? Familjen Peek skapar ett minst sagt komplicerat system för kommunikation.

Centrala ord och begrepp: röst, språk, kommunikation, läten, rörelser, kod

Fakta: Djur kan inte tala som vi människor. De kommunicerar istället med läten eller rörelser. Skallerormar skallrar med sin svans, kaniner stampar med baktassarna för att skicka meddelanden och hunden viftar med sin svans för att visa att den är glad.

Samtalsfrågor:

- Vad kallas det när man talar med händerna? (*Teckenspråk, och det används av personer som är döva, har en hörselskada eller som behöver språkligt stöd.*) Lär er några tecken som är bra att kunna på förskolan.

Aktiviteter:

- Samtala om kroppsspråket och hur man med hjälp av kroppen och gester kan visa hur man känner. Vad kan skratt, gråt eller skrik betyda? Är det alltid samma känsla eller kan det vara olika?
- En stor del av det vi kommunicerar gör vi genom ansiktsuttryck. Visa de olika ansiktsuttrycken för ilska, glädje, förvåning, sorg, rädsla och avsmak. Jämför. Vad är det som gör att vi ser skillnad mellan de olika känslorna?

AVSNITT 24: TUTA OCH KÖR

Herr Peek bestämmer sig för att låta sjölejonet Valter lära sig spela ett instrument. Herr Peek och barnen prövar flera olika sätt att få Valter att spela en melodi rätt.

Centrala ord och begrepp: sjölejon, färgblind, musik, sekvens, melodi, instrument

Fakta: Sjölejon är färgblinda och kan inte se skillnad på olika färger. De är lättlärd och med rätt teknik kan man lära dem att spela en enkel melodi.

Samtalsfrågor:

- Hundar kan tränas till att valla och hålla ihop en grupp boskap. Vilka andra saker kan man träna upp hundar till att göra? (*arbeta som ledarhundar, spårhundar eller räddningshundar*)
- Sjölejonet Valter belönas med fisk. På vilka andra sätt kan man belöna ett djur?

Aktivitet:

- Låt barnen skapa egna instrument av återvunnet material. Tilldela varje instrument en särskild färg. Bestäm er för en följd av färger. När instrumentets färg kommer skakar, slår, tutar och spelar det instrumentet, och de andra är tysta. Genom att kombinera de olika färgerna i en sekvens skapas en melodi och en rytm.

AVSNITT 25: GÖRA AVTRYCK

Det snöar på Peek Zoo, och familjen Peek tänker åka skridskor så fort pingvinerna fått mat.

Centrala ord och begrepp: siffrorna 1-10, djurspår

Fakta: Pingvinen är en fågel som har simhud mellan tårna för att kunna simma.

Samtalsfrågor:

- Hur många pingviner finns det i djurparken? (10)
- De hittade fotspår från tre olika djur? Vilka djur? (*pingvinen, vovven och fågeln*)

Aktiviteter:

- Avsnittet handlar om att räkna från 1 till 10. Använd leksaksdjur eller bilder på tio djur. Öva på att räkna dem. Göm en eller flera av djuren i rummet. Leta efter dem och räkna dem.
- Undersök olika spår i naturen. Vilka spår hittar ni i förskolans omgivning? Spår från fåglar, husdjur och vilda djur? Dokumentera spåren och sök reda på vilket djur de kommer ifrån. Kan man hitta fler spår efter djuren än bara fotspår? Hur är det med bajs- och kisspår? Kan man hitta spår av djur som ätit?
- Vilka spår lämnar människan efter sig? Leta efter bilspår, cykelspår och fotspår? Skapa alldeles egna spår. Lek med fotavtryck och handavtryck.

AVSNITT 26: KAMELERNAS SURA DAG

Kamelerna Bernard och Nora är inte alls sig själva, och veterinären Sara konstaterar att de lider av akut surmulenhet. Barnen stannar kvar hos dem och försöker att på olika sätt få dem glada igen innan alla besökare kommer till parken.

Centrala ord och begrepp: kamel, sur, synonym

Fakta: Kameler spottar och fräser när de är sura. Det finns många ord som beskriver nästan samma känsla. Stingslig, motsträvig och snarstucken är synonymer, ord som betyder ungefär detsamma som att vara sur.

Samtalsfrågor:

- Vad försöker barnen muntra upp kamelerna med?
(*läsa saga, säga ett skämt, ge dem favoritmat och leksaker, sjunga en sång*)
- Vad var det som fick kamelerna på bättre humör? (*att de fick vara ifred en stund själva*)

Aktivitet:

- Leta reda på ord som är synonymer och betyder samma sak. Leta också reda på ord som är varandras motsatser.

Handledningen är skriven av Paula Hallberg

Upphovsrätten till innehållet i den här lärarhandledningen tillkommer UR, om inte något annat särskilt anges. Lärarhandledningen får fritt kopieras, distribueras digitalt och visas i undervisningssammanhang. När lärarhandledningen eller delar av innehållet används på olika sätt ska den ideella upphovsrätten iakttas. Det här betyder att du som lärare i din undervisning bland annat får kopiera upp så många kopior du behöver av hela eller delar av lärarhandledningen och dela ut till elever, tillhandahålla den digitalt till eleverna i en elevportal eller liknande, eller visa i en Powerpointpresentation. Viktigt att tänka på när du använder lärarhandledningen, på olika sätt, är att det alltid ska gå att se vem eller vilka som har upphovsrätten. Om lärarhandledningen kopieras upp i sin helhet så framgår det redan, men om det är så att du väljer att bara använda någon del behöver du skriva i anslutning till det du använder vem eller vilka det är (UR och/eller annat namn, som framgår i lärarhandledningen).